

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (NVPA)

Binnen de NVPA vinden we het belangrijk dat professionals zorgvuldig en eenduidig handelen bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De **Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling** helpt daarbij: het is een praktisch stappenplan dat ondersteuning biedt bij het **signaleren, bespreekbaar maken en wegen** van zorgen, met als doel passende hulp en veiligheid te organiseren.

De meldcode is er niet om “zo snel mogelijk te melden”, maar om **methodisch te werken**: van signalen naar een goed onderbouwde beslissing over vervolgstappen.

Het stappenplan van de meldcode (5 stappen)

1) In kaart brengen van signalen

- Verzamel en noteer objectief wat je ziet/hoort (feiten, observaties, uitspraken).
- Leg vast wanneer en hoe vaak signalen optreden.
- Houd onderscheid tussen feiten, vermoedens en interpretaties.

2) Overleggen en zo nodig advies vragen

- Overleg met een collega/leidinggevende of deskundige.
- Vraag advies bij **Veilig Thuis** wanneer dat helpt bij duiding of vervolgstappen.

3) Gesprek met de betrokkene(n)

- Bespreek je zorgen op een rustige, respectvolle en duidelijke manier.
- Leg uit wat je hebt gezien en waarom je je zorgen maakt.
- Maak ruimte voor het verhaal van de ander en bespreek mogelijke hulp.

4) Wegen van het geweld of de mishandeling

- Beoordeel de **ernst, urgentie en veiligheid**.
- Schat risico's in en kijk wat er nodig is om veiligheid te vergroten.
- Betrek zo mogelijk informatie uit meerdere bronnen (met zorgvuldigheid en privacy in acht).

5) Beslissen: hulp organiseren of melden bij Veilig Thuis

- **Hulp organiseren** en monitoren als dat voldoende veiligheid en ondersteuning biedt.
- **Melden bij Veilig Thuis** als de veiligheid onvoldoende geborgd kan worden, of bij ernstige/acute onveiligheid.
- Leg de gemaakte afweging en de beslissing zorgvuldig vast.

Veelgestelde vragen

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

1. Voor wie is de meldcode bedoeld?

De meldcode is bedoeld voor **alle professionals** die in hun werk te maken kunnen krijgen met kinderen en/of volwassenen en signalen kunnen opvangen van huiselijk geweld of kindermishandeling. Voor NVPA-leden ondersteunt de meldcode bij zorgvuldig, professioneel en verantwoord handelen.

2. Ben ik verplicht om te melden bij Veilig Thuis?

Nee. De meldcode is **geen meldplicht**, maar een **handelingsplicht**. Dat betekent dat je verplicht bent om het stappenplan te doorlopen en een weloverwogen beslissing te nemen. Melden bij Veilig Thuis is één van de mogelijke uitkomsten, niet het startpunt.

Binnen die handelingsplicht heb je een **meldrecht**: je **mag** melden bij Veilig Thuis als dat nodig is om de veiligheid te waarborgen, ook als dit betekent dat je (deels) je beroepsgeheim doorbreekt.

3. Wanneer neem ik contact op met Veilig Thuis?

Je kunt **altijd** contact opnemen met Veilig Thuis voor:

- Advies bij twijfel of zorgen
- Meedenken over risico's en veiligheid
- Ondersteuning bij het maken van een afweging

Dit kan **anoniem** en zonder direct te melden.

4. Wat als ik twijfel of mijn zorgen “ernstig genoeg” zijn?

Twijfel hoort bij dit soort situaties. Juist dan is het belangrijk om:

- Signalen goed vast te leggen
- Overleg te voeren met een collega of aandachtfunctionaris
- Eventueel advies te vragen bij Veilig Thuis

De meldcode helpt je om twijfels systematisch te onderzoeken, zodat je niet alleen hoeft te beslissen.

5. Moet ik mijn zorgen altijd bespreken met de cliënt?

In principe wel. Openheid en transparantie zijn belangrijke uitgangspunten. Een gesprek kan worden uitgesteld of anders ingericht als:

- De veiligheid in gevaar komt
- Het gesprek de situatie kan verergeren

Weeg dit altijd zorgvuldig af en leg je overwegingen vast.

6. Wat leg ik vast in mijn dossier?

Leg zo **objectief mogelijk** vast:

- Feitelijke observaties en uitspraken
- Data en momenten waarop signalen zijn gezien
- Met wie je hebt overlegd en welk advies is gegeven
- De afwegingen en de uiteindelijke beslissing

Goede dossiervorming ondersteunt zowel zorgvuldige hulpverlening als professionele verantwoording.

7. Hoe verhoudt de meldcode zich tot mijn beroepsgeheim?

De meldcode biedt ruimte om **zorgvuldig om te gaan met het beroepsgeheim**. Bij ernstige zorgen over veiligheid kan het doorbreken van het beroepsgeheim gerechtvaardigd zijn. De stappen van de meldcode helpen om deze afweging goed onderbouwd te maken.

8. Wat als ik achteraf twijfel over mijn beslissing?

Dat is niet ongebruikelijk. Bespreek dit:

- Met een collega of supervisor
- Met de aandachtsfunctionaris meldcode
- Eventueel alsnog met Veilig Thuis

Reflectie en overleg horen bij professioneel handelen.

9. Kan ik hulp krijgen bij het toepassen van de meldcode?

Ja. Als **aandachtsfunctionaris meldcode** voor de NVPA bied ik ondersteuning bij:

- Vragen over het stappenplan
- Meedenken bij complexe situaties
- Overleg en afweging rondom melden

Hulp nodig bij de meldcode?

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

<https://lvak.nl>

<https://www.veiligthuis.nl/nl>

Als **aandachtsfunctionaris meldcode** voor de NVPA ondersteun ik leden en organisaties graag bij vragen over het stappenplan, afwegingen, dossiervorming, overleg met Veilig Thuis en het toepassen van de meldcode in de praktijk.

Neem gerust contact met mij op:

Annebet Nolen Aandachtsfunctionaris Meldcode (NVPA)

E-mail: nvpa.ondersteuningsfunctionaris@gmail.com

Telefoon: 06-29149090

Stap 1
Signalen in kaart brengen

Stap 2
Overleg met een collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

Stap 3
Gesprek met cliënt

Stap 4
Wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

- Heb ik op basis van stap 1 tot en met 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5
Neem twee beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Indien hulp verlenen op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk

